

Eureka ! 2005 z idejo naprej

POVZETEK - Projekt *Eureka! 2005* je bil zaključen s podelitvijo priznanj in nagrad najbolj ustvarjalnim in inovativnim slovenskim srednješolcem in študentom. Za priznanja so se mladi potegovali v okviru dveh natečajev. Namen prvega *Poletite z idejo* je bila idejna, a originalna rešitev vsakodnevnega problema. Namen drugega, ki je potekal pod imenom *Inovacija prinaša koristno novost* pa spodbujanje mladih k inovativnosti, vse od ustvarjalnega razmišljanja prek raziskovalno razvojnega dela do prototipa ter končnega rezultata novega trnega proizvoda, nove storitve, izboljšane načina dela, novega učnega pripomočka, novosti na šoli, prihranka... Na oba natečaja je prispelo kar 120 prijav iz cele Slovenije. Pri tem je potrebno poudariti, da se nekatere naloge kosajo z najbolj izvirnimi rešitvami, ki se pojavljajo v slovenski družbi. Pri prvem natečaju si prvo mesto delita nalogi: *Govoreča miza* (avtorici Sanja Šetar, Tina Trunkl, mentorica Cvetka Hojnik s Srednje šole za oblikovanje Maribor) in *Naprava za zlaganje serviet* (avtorja Martina Brezovnik, Dejan Šraml, mentor asist. mag. Peter Fatur z Univerze na Primorskem, Fakulteta za management Koper). Pri drugem natečaju pa je zmagala naloga *Naprava za lomljenje tlakovcev* (avtorji: Mario Čuček, Tadej Fidler, Matej Verk, Roman Zupanc, mentor Roman Zupanc s Šolskega centra Celje - Poklicna in tehniška strojna šola).

Priznanja so 9. februarja na Inštitutu Jožef Štefan podelili minister dr. Jure Zupan z Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, sekretar dr. Aleš Mihelič ter doc.dr. Borut Likar, direktor Inštituta za inovativnost in tehnologijo, ki projekt tudi vodi.

Inštitut za inovativnost in tehnologijo je v sodelovanju z Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo 9. februarja 2006 zaključil aktivnosti, ki jih je pripravil z namenom spodbujanja inovativnosti pri visokošolcih in srednješolcih ter njihovih mentorjih. S svojimi natečaji, predavanji, spletnimi dogodki, svetovalnim delom in številnimi medsebojnimi povezavami so zajeli celotno Slovenijo.

V želji, da bi za pripravo ustvarjalnih projektov zainteresirali čimveč mladih inovatorjev, je Inštitut za inovativnost in tehnologijo - Korona plus d.o.o. pripravil nagradna natečaja pod skupnim imenom **Eureka! 2005**. Prvega je poimenoval *Poletite z idejo*, drugega pa *Inovacija prinaša koristno novost*.

Na oba natečaja je prispelo kar 120 prijav. Naloge je pripravilo 151 avtorjev in 35 njihovih mentorjev iz 25 različnih šol po Sloveniji.

Temeljna filozofija, na kateri gradi inštitut svojo dejavnost, je usposobiti mlade pa tudi njihove mentorje za ustvarjalno in inovativno delo. Pri tem je čim večje število ustvarjalnih mladih le prvi korak, naslednji vodi k inovativni odličnosti. S tem se približujejo osnovni ideji, da bi v naslednjih letih vzgojili generacijo mladih, ki bodo na vseh področjih poslovnega, družbenega in privatnega življenja iskali poti navzgor, kako izdelke in storitve izboljšati, dopolniti, nadgraditi, ali se domislili nečesa popolnoma novega. Taka ambicija pa temelji na predvidevanjih, da bi po izvirnih idejah lahko Slovenci tekmovali z najinventivnejšimi narodi v Evropi.

Namen prvega natečaja **Poletite z idejo** je, da v mladih sploh sproži razmišljanje o novih izzivih in o tem, kaj bi se dalo izboljšati ali celo narediti na novo. Sicer v duhu pozitivizma velja, da naj o problemih ne bi govorili. Vendar se v jasno definiranem problemu pogosto skriva rešitev. Vsaka, včasih celo nesmiselna rešitev, namreč uteira pota k resnejšemu ustvarjanju. Razpisovalce natečaja pri tem ni motilo, da bi utegnile prihajati na razpis še nepreskušene ali celo neuresničljive ideje. Pomembno je samo to, da sodelujoči zaznajo vsakodnevne probleme in skušajo najti originalne rešitve. Primeri prijav govorijo o domiselnosti avtorjev. Ena takih je ideja o mizi v restavraciji, ki gosta seznanja s ponudbo in tudi sprejme naročilo namesto natakarja. Druga pa naprava za zlaganje serviet v gostinskih lokalih.

Drugi natečaj **Inovacija prinaša koristno novost** pa je poskušal potegniti iz anonimnosti mlade inovatorske razvijalce z vse zahtevnejšimi nalogami. Pri tem ni šlo le za spodbujanje čuta za iskanje novega, ampak take, ki so prek raziskovalno-razvojnega dela uspeli izdelati prototip (če omenjamo samo tehnološko usmerjene) in se razmišljajo o končnem rezultatu. To pomeni, da je njihova potencialna inovacija tudi trdno zanimiva ali drugače uporabna. Med take sodi na primer nova storitev, prihranek, izboljšan način dela ali ustrežnejši delovni pripomoček.

Posebej zanimive invencije bi bile za nekatera podjetja ali pa za trg zanimive še danes. Naj nekatere predstavimo v nekaj stavkih.

Analogna modernizacija modelov električnih vozil: Nejc Stanič iz Srednje pomorske šole v Piranu je izdelal napravo za analogno modernizacijo modelov električnih vozil. Gre za razvoj in izdelavo posebnega izmeničnega napajalnika in vezja za osvetlitev vagonov ter izdelavo prototipa lokomotive mehovke. Projekt je uporaben pri osvetljevanju vagonov, generatorjev zvoka in kamer v vagonih. Naprava je še na trgu, odziv uporabnikov je pozitiven, tako zaradi kakovosti kot zaradi dostopne cene.

Razvoj vozila na hibridni pogon s prilagodljivo regulacijo navora pomožnega motorja: Bogdan Valentan s Fakultete za strojništvo v Mariboru je razvil vozilo na hibridni pogon, s prilagodljivo regulacijo navora pomožnega motorja. Gre za prevozno sredstvo, ki se pretežno poganja z močjo človeških mišic in je hkrati podprto tudi s pomožnim motorjem. To ekološko vozilo je še posebej uporabno za mestne in primestne prevoze.

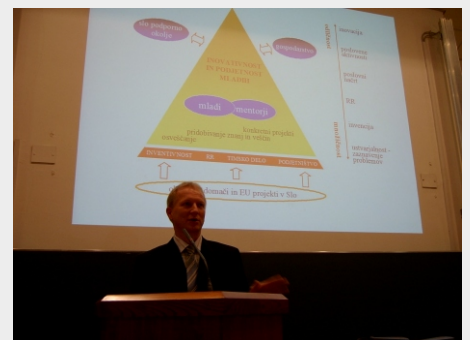
Glavni kriteriji, po katerih je teklo ocenjevanje, so obsegali stopnjo izvirnosti in povezanost z realnimi problemi, izvedljivost in razvitost ideje in podjetniške ter tržne vidike.

Naprava za lomljenje tlakovcev: Inventorji Mario Čuček, Tadej Fidler, Matej Verk in Roman Zupanc iz Poklicne in Tehniško strojne šole iz Celja so razvili in izdelali napravo za lomljenje tlakovcev, opečnih zidakov in podobnih naramiranih izdelkov. Njena prednost je v tem, da je enostavna, lahka, prilagodljiva trenutnim zahtevam in cenovno dostopnejša od podobnih naprav. Inventorji imajo še prve kupce.

Urbanistična igra: Inventorka Lavoslava Benčič z Inštituta in akademije za multimedije je razvila projekt, ki nosi naslov Urbanistična igra in je usmerjen v raziskovanje potreb ljudi in problemov urbanega okolja skozi interaktivno igro. Na ta način prebivalci nekega kraja, ki so v bistvu igralci njene igre, lahko javno izrazijo svoje potrebe v zvezi s prostorskimi vprašanji in jih v sodelovanju z oblastmi in strokovnjaki tudi aktivno rešujejo.

Odtok: Razvojno in tržno zanimiv je tudi projekt inovatorjev Jerneja Rajha in Martina Špessa iz Srednje šole v Mariboru, ki sta razvila projekt posebne namestitve odtočne cevi ob pomivalnem koritu. S svojim modelom sta omogočila, da bi ostalo pod pomivalnim koritom več prostora za gospodinjske pripomočke. Če pomislimo, da je samo v Sloveniji letno prodanih okoli 20.000 kuhinj, bi s to invencijo po njihjih izračunih prihranili več kot 70 milijonov tolarjev.

Tisti mladi, ki jim je priletela na misel najboljša ideja, bodo po podelitvi priznanj lahko poleteli v višave z balonom. Nekateri so dobili koristne nagrade Univerze na Primorskem-Fakultete za management Koper, drugi se bodo lahko udeležili poletne šole podjetništva, ki jo prireja IEDC Bled, oz. sodelovali v kreativnih delavnicah mednarodne designerske šole Istituti Callegari. Nagrade in priznanja so 9. februarja na Inštitutu Jožef Štefan podelili minister dr. Jure Zupan z Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, državni sekretar dr. Aleš Mihelič ter direktor Inštituta za inovativnost in tehnologijo doc.dr. Borut Likar.

Posamezni projekti za ustvarjalnost, inovativnost in podjetnost v šoli, usposabljanje učiteljev za prepoznavanje in spodbujanje inovativnosti med mladimi so bili realizirani ob sofinansiranju evropskega socialnega sklada, projektov PHARE in Leonardo da Vinci, od slovenskih pa ob podpori Ministrstva za šolstvo in šport, Univerze na Primorskem - Fakultete za management, IECD Bled, Istituti Callegari ter Gospodarske zbornice Slovenije. V letu 2005 je projekt še posebej aktivno podprlo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Projekt je potekal ob strokovnem sodelovanju in finančni podpori omenjenega ministrstva, ki ka e razumevanje za spodbujanje inovativnosti mladih ter s svojo dolgoročno politiko take aktivnosti tudi podpira.

Omenjena nagradna natečaja predstavljata le del aktivnosti Inštituta za inovativnost in tehnologijo. Med večletnim delom na področju inovativne dejavnosti so spoznali, da v naši dr avi ne more biti pravega vsestranskega napredka, če se vsi, tako rekoč ves narod, ne začne ukvarjati z mislijo, kako bi dela, ki jih opravljamo, izboljšali. S tako ambiciozno mislijo so postavili temeljno ičnega inovativnega dela, ki temelji na postavki, da je vsaka stvar lahko boljša od prejšnje. Zamisel o čim večji ustvarjalnosti Slovencev so začeli uresničevati na najbolj plodnih tleh. Da bi zamisel lahko uresničili, so se povezali s pristojnimi dr avnimi organi in z nekaterimi gospodarskimi organizacijami. Tako s svojimi aktivnostmi zasledujejo več ciljev:

- večja ozaveščenost in motiviranost ciljnih skupin mladih in njihovih mentorjev,
- izboljšano sodelovanje med RR, gospodarstvom in šolstvom,
- večje število invencij in inovacij mladih,
- boljša pripravljenost mladih na trg dela oz. samozaposlitev,
- boljša izkoriščenost slovenskega podpornega okolja,
- večja ozaveščenost širše javnosti o mo nostih inovativnih pristopov.

Inštitut, ki ga vodi docent doktor Borut Likar, je za boljšo komunikacijo odprl tudi posebno spletno stran, na kateri strokovnjaki s posameznih področij komunicirajo z mladimi ustvarjalci, jim prek foruma svetujejo, kako naj se lotijo kakšnega problema, jih med seboj povezujejo v ustvarjalne skupine in nudijo znanje in bogate praktične izkušnje v zvezi z raziskovalnim, inovativnim in podjetniškim delom. Poskrbeli so tudi za ustrezno literaturo, s katero se lahko tako mladi kot njihovi mentorji dodatno strokovno izobra ujejo. V ta namen je inštitut izdal nekaj publikacij, med katerimi naj omenimo samo dve, in sicer: prva, ki je po ela največje zanimanje, z naslovom *Ustvarjalni in podjetni*, je bila izdana v obliki stripa (dostopne tudi prek <http://www.inovativnost.net/clanki/Strip.pdf>), ki na humoren način spremlja dva mlada inovatorja in ponazarja celotno pot od prve ideje do tr nega uspeha. Poleg stripa so nanizani tudi kratki, a dovolj izčrpnih teksti s podrobnejšimi informacijami o invencijsko-inovacijski verigi. Strip je dosegel nekaj tisoč učiteljev!

Druga pa je namenjena tako mladim kot mentorjem. Gre za priročnik *Inovativnost v šoli - od ustvarjalnega poučevanja do inovativnosti in podjetnosti*. To je izrazito multidisciplinarno delo, kjer številni priznani strokovnjaki večplastno prikazujejo izzive, povezane z obvladovanjem inovacijskih procesov. Vsebinsko dopolnjujejo izkušnje učiteljev pri njihovem delu z mladimi. Predstavljenih je bilo tudi nekaj uspešnih projektov mladih. Doslej je inštitut priredil tudi več razstav doma in v tujini, na katerih so mladi ustvarjalci prikazali svoje novosti.

Ob tem je treba posebej naglasiti, da Inštitut ne vabi k sodelovanju le tehnično usmerjenih mladih, ampak tudi take, ki se usmerjajo v humanistične dejavnosti.

Ob delu z mladimi so prišli na inštitutu do spoznanja, da morajo za čim večjo mno ičnost pritegniti k sodelovanju in izobra evanju tudi učitelje ter zlasti mentorje ustvarjalnih skupin na šolah in fakultetah. Cilj tega sklopa je bil povečanje usposobljenosti učiteljev za prepoznavanje in spodbujanje inovativnosti med mladimi. Projekt, ki poteka predvsem ob podpori projektov EU, je usmerjen k nekaj tisoč učiteljem- aktivno je usposobljenih e prek 250.

Najboljši avtorji

Eureka ! 2005

Inovacija prinaša koristno novost

1. mesto

Avtorji: Mario Čuček, Tadej Fidler, Matej Verk, Roman Zupanc
Naloga: Naprava za lomljenje tlakovcev
Mentor: Roman Zupanc
Šola: Šolski center Celje - Poklicna in tehniška strojna šola
Nagrada: udeležba na seminarju Poslovne šole Bled (IEDC) za eno osebo, polet z balonom za štiri osebe, štiri knjige Inovativnost v šoli.

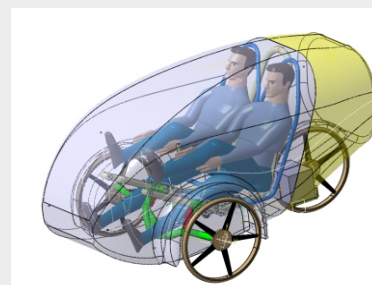

2. mesto

Avtorji: Lavoslava Benčič
Naloga: Urbanistična igra
Mentor: mag. Martin Mele
Šola: Inštitut in akademija za multimedije - Višja šola za multimedije
Nagrada: delavnica Instituti Callegari za eno osebo, knjiga Inovativnost v šoli, magnetni nosilec za telefon.

3. mesto

Avtorji: Bogdan Valentan, univ. dipl. in . elektrotehnike
Naloga: Razvoj vozila na hibridni pogon s prilagodljivo regulacijo navora pomožnega motorja
Mentor: dr. Igor Drstvenšek, univ. dipl. in . strojništva
Šola: Univerza v Mariboru, Fakulteta za strojništvo
Nagrada: delavnica Instituti Callegari za eno osebo, knjiga Inovativnost v šoli, magnetni nosilec za telefon.

Najbolj podjetniški projekt

Avtorji: Nejc Stanič
Naloga: Analogna modernizacija modelov električnih
Mentor: Robert Stegel
Šola: Srednja pomorska šola Portorož
Nagrada: udeležba na seminarju Poslovne šole Bled (IEDC) za eno osebo, knjiga Inovativnost v šoli.

Najbolj inovativni projekt

Avtorji: Jernej Rajh, Martin Špes
Naloga: Odtok
Mentor: Vili Vesenjāk
Šola: Srednja strojna šola Maribor
Nagrada: udeležba na konferenci Fakultete za management Koper za eno osebo, polet z balonom za dve osebi, dve knjigi Inovativnost v šoli.

Eureka ! 2005

Poletite z idejo

1. mesto (delitev 1. mesta)

Avtorji: Sanja Šetar, Tina Trunkl

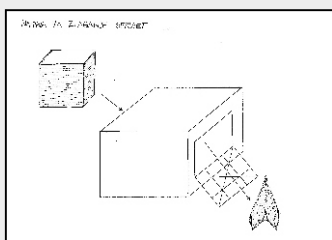
Naloga: Govoreča miza

Mentor: Cvetka Hojnik, prof.

Šola: Srednja šola za oblikovanje Maribor

Nagrada: udeležba na konferenci Fakultete za management

Koper za eno osebo, dva magnetna nosilca za telefon, en polet z balonom, 2 knjigi Inovativnost v šoli.

1. mesto (delitev 1. mesta)

Avtorji: Martina Brezovnik, Dejan Šraml

Naloga: Naprava za zlaganje serviet

Mentor: asist. mag. Peter Fatur

Šola: Univerza na Primorskem, Fakulteta za management Koper

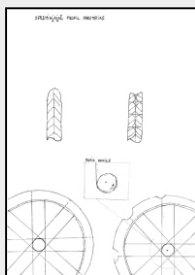
Nagrada: delavnica Instituti Callegari za eno osebo, dva magnetna nosilca za telefon, en polet za balonom, knjiga Inovativnost v šoli.

3. mesto

Avtorji: Uroš Cestnik, Davor Cestnik

Naloga: Zaščitna napuhljiva preobleka za vozilo

Nagrada: en polet z balonom, dve knjigi Inovativnost v šoli, dva magnetna nosilca za telefon.

Najbolj "odštekana" ideja

Avtorji: Andrej Bezjak, Tanja Novak, Dejan Šraml

Naloga: Spreminjajoči profil pnevmatike

Mentor: asist. mag. Peter Fatur

Šola: Univerza na Primorskem, Fakulteta za management Koper

Nagrada: en polet z balonom, trije magnetni nosilci za telefon.

Inštitut za inovativnost
in tehnologijo
Institute for Innovation and Technology

Inštitut za inovativnost in
tehnologijo Korona plus d.o.o.,
Staretova 11
p.p. 3411, 1001 Ljubljana,
Slovenija
tel.: (+386 01) 283 90 53
fax: (+386 01) 283 90 55
e-mail: korona@siol.net

Projekt poteka v sodelovanju z:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

Projekt podpirajo:

FAKULTETA ZA | FACOLTÀ DI | FACULTY OF
MANAGEMENT

Instituti Callegari

Italijanska šola oblikovanja

Bled School of
Management

IEDC

Šola :: estgio

Sponzorji:

BUTAN PLIN
Hiša prijazne energije

SLOVENICA ŽIVLJENJE
Priljubljen zavarovalnica d.o.o. Ljubljana

KORONA
plus

Več o projektu na www.inovativnost.net